

G1. Audioknihy -
PRŮZKUM MEZI
ČTENÁŘI MKP

Závěrečná zpráva

G1 - 2024

sociores

Mgr. Pavel Černý

✉ pavel.cerny@sociores.cz

🌐 www.sociores.cz

Verze 1A

Obsah

Obsah	2
Úvod	2
1. Závěry	3
2. Tabulky, grafy, otevřené otázky	4
2.1. 1 Tisknuté knihy a audioknihy	4
2.2. 2 Neuživatelé audioknih.....	7
2.3. 3 „Hodnota“ půjčení „audioknihy na CD“ a půjčení „audioknihy online“ na měsíc	9
2.4. 4 Žánry audioknih	13
2.5. 5 Generované audioknihy MKP	15
2.6. Popisné otázky	20
2.7. Závěrečný komentář	22
3. Údaje o výzkumu	22

Úvod

Předkládaná zpráva obsahuje výsledky z průzkumu na téma audioknihy. Jedná se o údaje z dotazníkového šetření mezi čtenáři Městské knihovny v Praze, uskutečněného v roce 2024.

Výzkum měl tyto cíle:

- získat data o postojích čtenářů k audioknihám, která jsou nutná pro další rozvoj této služby.

Zpráva je rozdělena do těchto částí:

- úvod,
- přehled hlavních nálezů a zjištění,
- údaje o výzkumu a detaily o sběru dat a použité metodě,

Samostatnou přílohou je datový soubor.

1. Závěry

- **Odpovědělo 747 respondentů.** Mezi respondenty výrazně převažují ženy (71 %), lidé s vysokoškolským vzděláním (57 %) a ekonomicky aktivní osoby (56 %). (A2Pohlavi, A3Vzdelani, A4Aekonomaktivita)

1.1. 1 Tištěné knihy a audioknihy

- V průměru respondenti využili za posledních 12 měsíců 34 knih, přičemž medián činí 20 knih. (Q1)
- Výrazná většina respondentů (81 %) nevyužila v posledních 12 měsících audioknihy, **audioknihy využila téměř pětina (19 %) respondentů.** (Q1x2AudioknihaAnoNe)
- **Ti, kteří audioknihy využívají, poslouchají v průměru 12 audioknih ročně, s mediánem 5 knih.**
- Nejčastějším způsobem získání jsou **vypůjčky z knihovny (medián 4; průměr 9)** a poslech přes **Český rozhlas** (medián 2; průměr 7) a přes placené streamovací služby (medián 2; průměr 7) (*Pozn. hodnoty spočítány pouze pro ty, kteří daný způsob využívají.*) (Q3x1)

1.2. 2 Neuživatelé audioknih

- Mezi těmi, kteří audioknihy nevyžívají, převažuje negativní postoj k budoucímu využití – **více než polovina (57 %) neplánuje** jejich využití v příštích letech, zatímco **pozitivně se vyjádřila přibližně čtvrtina (27 %) z těchto respondentů (to představuje 22 % ze všech respondentů).** (Q2x1PotencCtenarAno)
- Hlavními důvody nevyužívání audioknih jsou **preferenci tištěných knih (62 %)**, potřeba fyzického kontaktu s knihou (35 %) a obliba vůně a pocitu papíru (26 %). (Q2x2)

1.3. 3 „Hodnota“ půjčení „audioknihy na CD“ a půjčení „audioknihy online“ na měsíc

- (*Pouze stávající a potenciální uživatelé audioknih*) **Zhruba pětina** z těchto respondentů (19 %) by o **půjčování „audioknih na CD“** z MKP měla zájem, i pokud by šlo o placenou službu. **Hodnota WTP je v průměru 31 Kč, medián 25 Kč.** (QWTPDWNLdX1)
- (*Pouze stávající a potenciální uživatelé audioknih*) **Zhruba polovina** z těchto respondentů (**55 %**) by o **půjčování „audioknih online“** z MKP měla zájem, i pokud by šlo o placenou službu. **Hodnota WTP je v průměru 39 Kč, medián 30 Kč.** (QWTPEvypX1)

1.4. 4 Žánry audioknih

- Největší zájem o audioknihy je v žánrech beletrie - **český a světový román (59 %)**, **detektivky a napětí (47 %)**, odborná literatura - fakta a poučení (36 %), sci-fi a fantasy (29 %) a historický román (28 %). (Q4x3)

1.5. 5 Generované audioknihy a jejich hodnota

- U generovaných audioknih převažuje negativní postoj - polovina respondentů (50 %) by je spíše nebo určitě nevyužívala, **ale pozitivně se vyjádřila třetina (36 %) dotázaných.** (QX1)
- **Téměř polovina respondentů (47 %) by „generované audioknihy“ MKP doporučila** přátelům apod. (QX2)
- (*Pouze potenciální uživatelé generovaných audioknih*) **Třetina** z těchto respondentů (**32 %**) by o „generované audioknihy“ MKP měla zájem, i pokud by šlo o placenou službu. **Hodnota WTP je v průměru 37 Kč, medián 30 Kč.** (QX4)
- Hlavními důvody nezájmu o generované audioknihy jsou preference klasických knih nebo e-knih (58 %), vadí umělý hlas (38 %) a nevyhovující poslech knih obecně (35 %). (QX5)

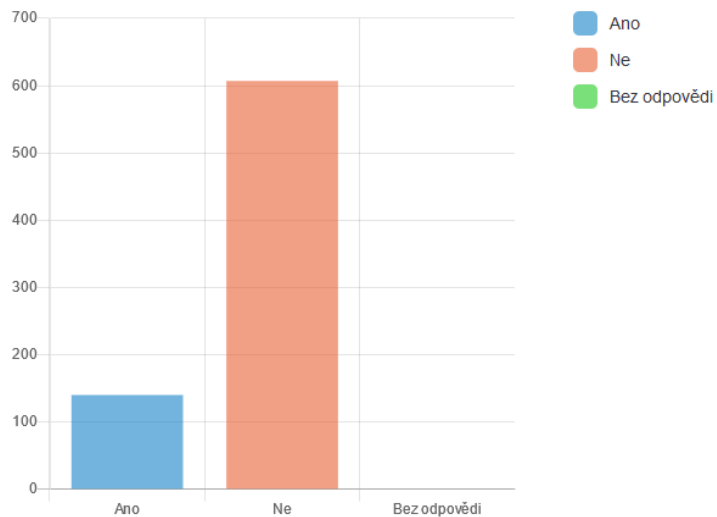
2. Tabulky, grafy, otevřené otázky

2.1. 1 Tištěné knihy a audioknihy

Q. Pokuste se odhadnout, kolik knih obecně jste využil/a za posledních 12 měsíců? *

Q1	
Pokuste se odhadnout, kolik knih obecně jste využil/a za posledních 12 měsíců?	
Výpočet	Výsledek
Počet	747
Suma	25439
Směrodatná odchylka	42,83
Průměr	34,05
Minimum	0
1. kvartil (Q1)	10
2. kvartil (medián)	20
3. kvartil (Q3)	40
Maximum	350

Q. Využil/a jste, poslouchal nebo si stáhnul/a v posledních 12 měsících nějakou „audioknihu“?

Q1x2AudioknihaAnoNe		
Využil/a jste, poslouchal/a nebo si stáhl/a v posledních 12 měsících nějakou audioknihu?		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Ano (Y)	140	19%
Ne (N)	607	81%
Bez odpovědi	0	0%

Q. Pokuste se prosím odhadnout, kolik „audioknih“ jste poslouchal/a, stáhnul/a či jinak využil/a za posledních 12 měsíců? *

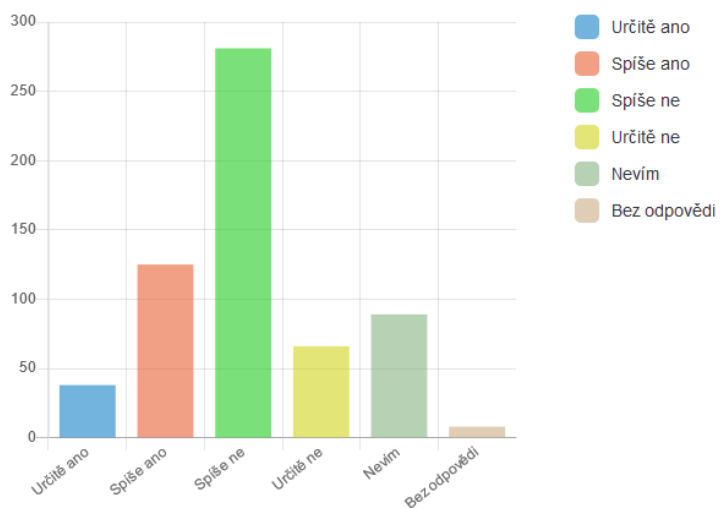
Q3x1	
Pokuste se prosím odhadnout, kolik audioknih jste poslouchal/a, stáhl/a či jinak využil/a za posledních 12 měsíců?	
Výpočet	Výsledek
Počet	140
Suma	1687
Směrodatná odchylka	19,5
Průměr	12,05
Minimum	1
1. kvartil (Q1)	3
2. kvartil (medián)	5
3. kvartil (Q3)	12
Maximum	150

Q. Jakými způsoby jste tyto audioknihy – celkem {INSERTANS:869221X288X3151} - získal/a?

Jakými způsoby jste tyto audioknihy – <u>celkem </u> - získal/a?								
	Výpůjčka audioknihy prostřednictvím knihovny	Stáhnutí na internetu zdarma	Nákup v e- shopu, knihkupectví apod.	Český rozhlas apod.	Placené streamovací služby (Audioteka, Spotify Premium, Youtube Premium apod.)	Neplacené streamovací služby jako Youtube, Spotify free apod.)	Dárek	Nějak jinak:
Výpočet								
Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1
Maximum	50	30	15	89	50	20	12	125
Počet	40	37	30	50	38	40	12	13
1. kvartil	2	1	1	1	1	1	1	2
Medián	4	2	2	2	2	3	1	5
3. kvartil	8	4	4	8	5	5	2	10
Směr. odch.	12	5	4	13	11	5	3	34
Průměr	9	4	3	7	6	4	2	18

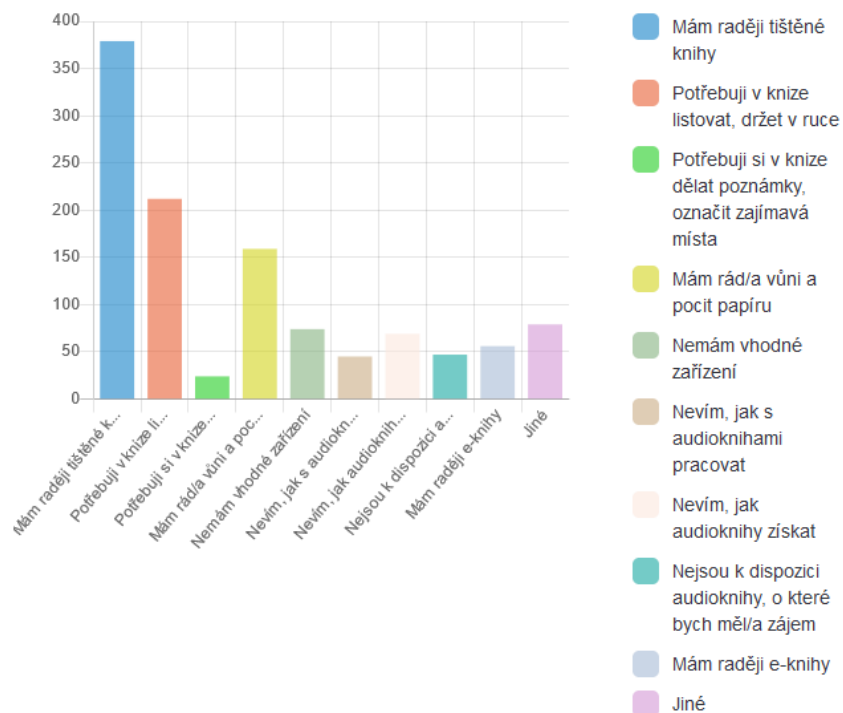
2.2. 2 Neuživatelé audioknih

Q. Uvedl/a jste, že v posledních 12 měsících jste neposlouchal/a, či nestáhl/a žádnou „audioknihu“. Myslíte, že v příštích 1-2 letech budete poslouchat, stahovat či jinak využívat „audioknihy“?

Q2x1PotencCtenarAno		
Uvedl/a jste, že v posledních 12 měsících jste neposlouchal/a, či nestáhl/a žádnou audioknihu. Myslíte, že v příštích 1-2 letech budete poslouchat, stahovat či jinak využívat audioknihy?		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Určitě ano	38	6%
Spíše ano	125	21%
Spíše ne	281	46%
Určitě ne	66	11%
Nevím	89	15%
Bez odpovědi	8	1%

Q. Jaké jsou důvody, proč nyní nevyužíváte audioknihy?

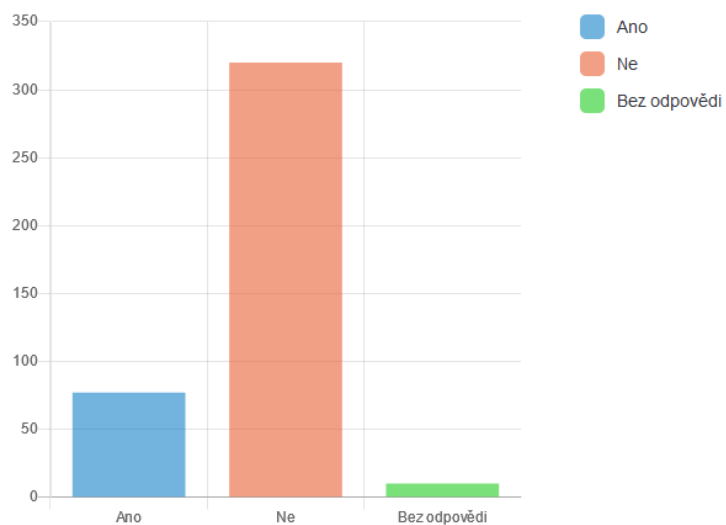

Q2x2		
Jaké jsou důvody, proč nyní nevyužíváte audioknihy?		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Mám raději tištěné knihy	379	62%
Potřebuji v knize listovat, držet v ruce	212	35%
Potřebuji si v knize dělat poznámky, označit zajímavá místa	24	4%
Mám rád/a vůni a pocit papíru	159	26%
Nemám vhodné zařízení	74	12%
Nevím, jak s audioknihami pracovat	45	7%
Nevím, jak audioknihy získat	69	11%
Nejsou k dispozici audioknihy, o které bych měl/a zájem	47	8%
Mám raději e-knihy	56	9%
Jiné	79	13%

2.3. 3 „Hodnota“ půjčení „audioknihy na CD“ a půjčení „audioknihy online“ na měsíc

Q. Naše knihovna nabízí službu „půjčování audioknih na CD“ (kompaktním disku).

Měl/a byste o tuto službu zájem v případě, že by šlo o placenou službu?

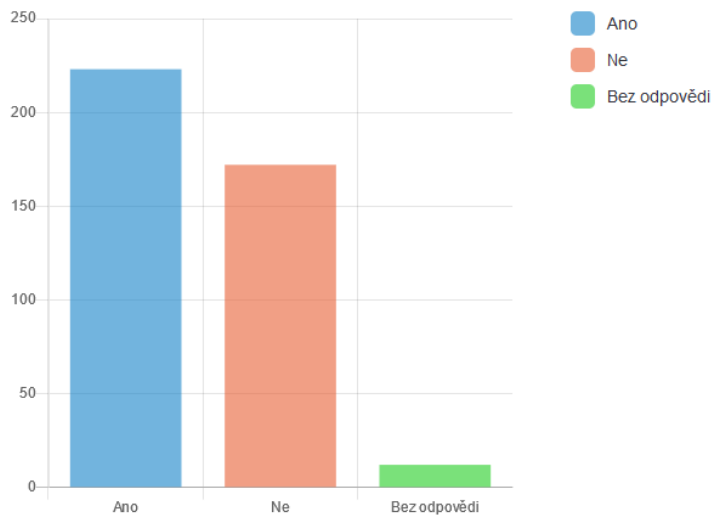

QWTPDWNLDx1		
Naše knihovna nabízí službu „půjčování audioknih na CD“ (kompaktním disku). Měl/a byste o tuto službu zájem v případě, že by šlo o placenou službu?		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Ano	77	19%
Ne	320	79%
Bez odpovědi	10	2%

Q. Jakou částku byste odhadem byl/a ochotný/á nejvýše platit za půjčení 1 audioknihy na CD (kompaktním disku) na 1 měsíc?

QWTPDWNLDx2	
Jakou částku byste odhadem byl/a ochotný/á nejvýše platit za půjčení 1 audioknihy na CD (kompaktním disku) na 1 měsíc?	
Výpočet	Výsledek
Počet	73
Suma	2285
Směrodatná odchylka	26,72
Průměr	31,3
Minimum	5
1. kvartil (Q1)	15
2. kvartil (medián)	25
3. kvartil (Q3)	50
Maximum	200

Q. Naše knihovna zvažuje službu **půjčování „audioknih online“**, tedy možnost poslouchat audioknihu po omezenou dobu. Měl/a byste o tuto službu zájem v případě, že by šlo o placenou službu?

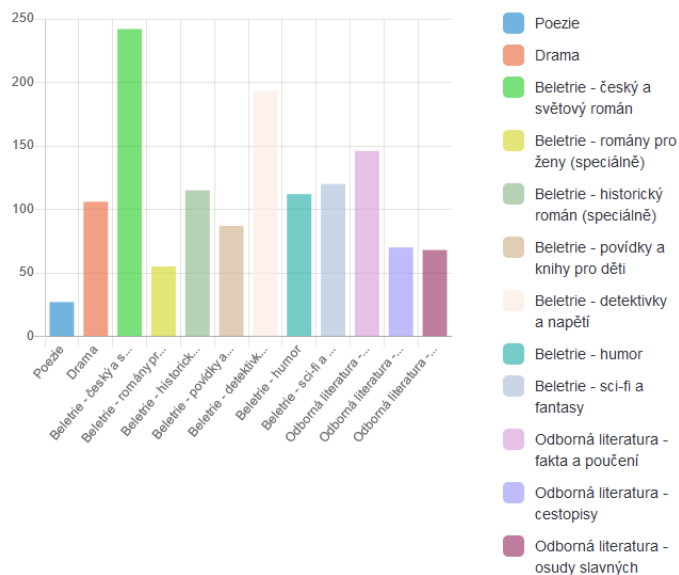
QWTPEvypx1		
Naše knihovna zvažuje službu půjčování „audioknih online“, tedy možnost poslouchat audioknihu po omezenou dobu. Měl/a byste o tuto službu zájem v případě, že by šlo o placenou službu?		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Ano	223	55%
Ne	172	42%
Bez odpovědi	12	3%

Q. Jakou částku byste odhadem byl/a ochotný/á nejvýše platit za půjčení 1 „audioknihy online“ na 1 měsíc?

QWTPEvypx2	
Jakou částku byste odhadem byl/a ochotný/á nejvýše platit za půjčení 1 „audioknihy online“ na 1 měsíc?	
Výpočet	Výsledek
Počet	222
Suma	8706
Směrodatná odchylka	28,61
Průměr	39,22
Minimum	0
1. kvartil (Q1)	20
2. kvartil (medián)	30
3. kvartil (Q3)	50
Maximum	250

2.4. 4 Žánry audioknih

Q. Z uvedených žánrů vyberte prosím nejvýše 5 žánrů, o které byste měl/a největší zájem ve formě audioknihy:

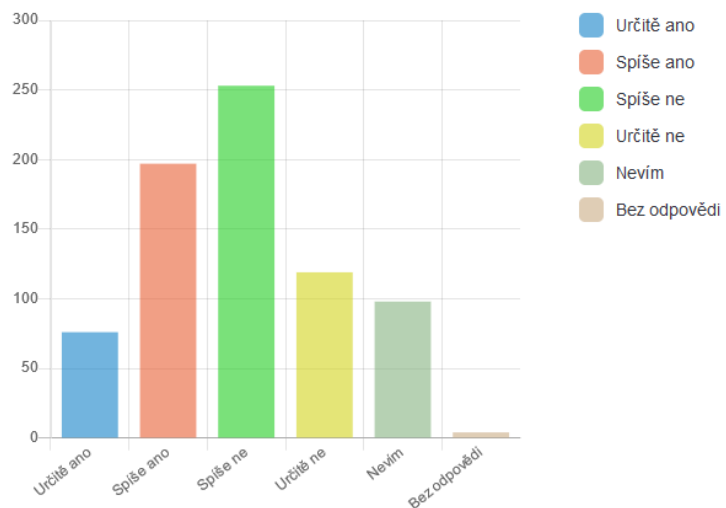
Q4x3		
Z uvedených žánrů vyberte prosím nejvýše 5 žánrů, o které byste měl/a největší zájem ve formě audioknihy:		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Poezie	27	7%
Drama	106	26%
Beletrie - český a světový román	242	59%
Beletrie - romány pro ženy (speciálně)	55	14%
Beletrie - historický román (speciálně)	115	28%
Beletrie - povídky a knihy pro děti	87	21%
Beletrie - detektivky a napětí	193	47%
Beletrie - humor	112	28%
Beletrie - sci-fi a fantasy	120	29%
Odborná literatura - fakta a poučení	146	36%
Odborná literatura - cestopisy	70	17%
Odborná literatura - osudy slavných	68	17%

Q. Máte nějaký tip na audioknihu, autora apod., které postrádáte v nabídce audioknih v knihovně? Pokud ano, uveďte prosím:

QxDoporuceni		
Máte nějaký tip na audioknihu, autora apod., které postrádáte v nabídce audioknih v knihovně? Pokud ano, uveďte prosím:		
Odpověď	78	19%
Bez odpovědi	329	81%

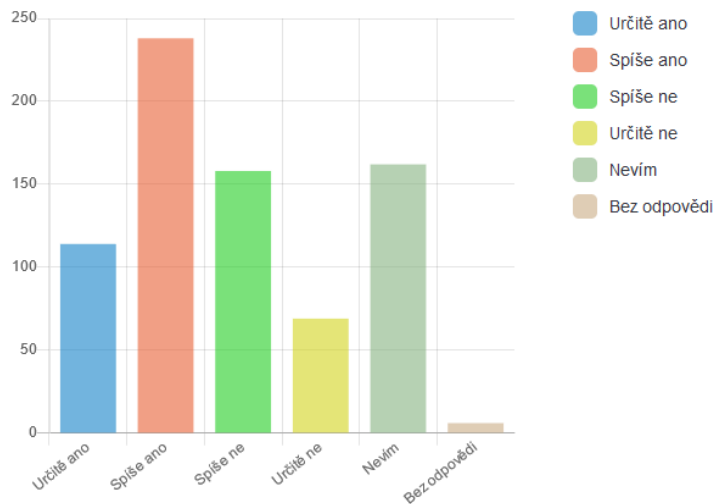
2.5. 5 Generované audioknihy MKP

Q. Využíval/a byste generované audioknihy MKP, pokud by byly dostupné zdarma na webu knihovny?

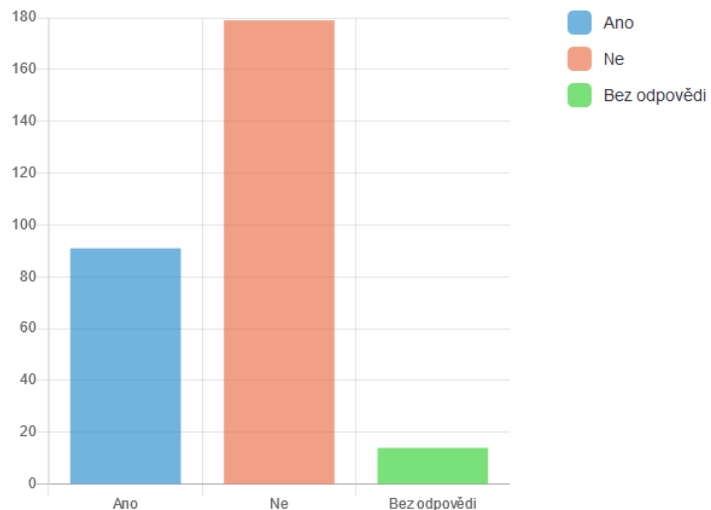
QX1		
Využíval/a byste generované audioknihy MKP, pokud by byly dostupné zdarma na webu knihovny?		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Určitě ano	76	10%
Spíše ano	197	26%
Spíše ne	253	34%
Určitě ne	119	16%
Nevím	98	13%
Bez odpovědi	4	1%

Q. **Doporučil/a** byste generované audioknihy v rodině či přátelům apod., pokud by byly dostupné na webu knihovny?

QX2		
Doporučil/a byste generované audioknihy v rodině či přátelům apod., pokud by byly dostupné na webu knihovny?		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Určitě ano	114	15%
Spíše ano	238	32%
Spíše ne	158	21%
Určitě ne	69	9%
Nevím	162	22%
Bez odpovědi	6	1%

Q. Měl/a byste zájem o tuto službu „generované audioknihy“ v případě, že by šlo o placenou službu?

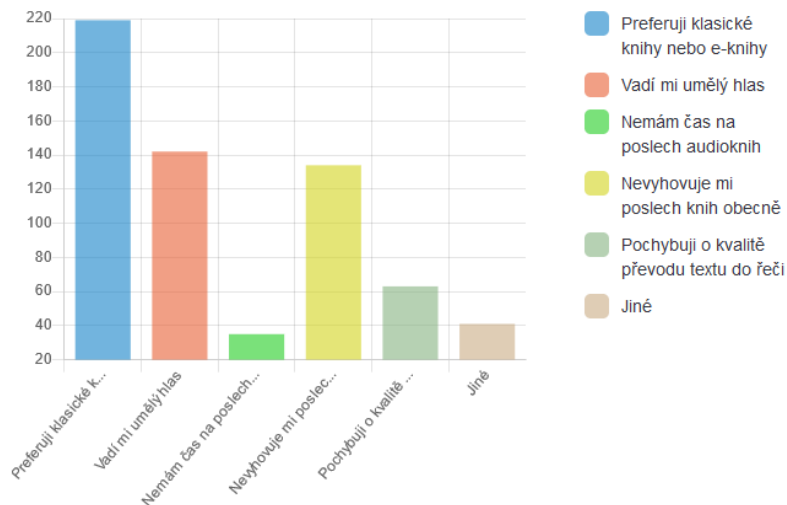

QX3		
Měl/a byste zájem o tuto službu „generované audioknihy“ v případě, že by šlo o placenou službu?		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Ano (Y)	91	32%
Ne (N)	179	63%
Bez odpovědi	14	5%

Q. Jakou částku byste odhadem byl/a ochotný/á nejvýše platit za stažení 1 „generované audioknihy“ z webových stránek knihovny?

QX4	
Jakou částku byste odhadem byl/a ochotný/á nejvýše platit za stažení 1 „generované audioknihy“ z webových stránek knihovny?	
Výpočet	Výsledek
Počet	86
Suma	3205
Směrodatná odchylka	25,17
Průměr	37,27
Minimum	0
1. kvartil (Q1)	20
2. kvartil (medián)	30
3. kvartil (Q3)	50
Maximum	100

Q. Pokud nemáte zájem o generované audioknihy, jaké jsou hlavní důvody?

QX5		
Pokud nemáte zájem o generované audioknihy, jaké jsou hlavní důvody?		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Preferuji klasické knihy nebo e-knihy	219	58%
Vadí mi umělý hlas	142	38%
Nemám čas na poslech audioknih	35	9%
Nevyhovuje mi poslech knih obecně	134	35%
Pochybuji o kvalitě převodu textu do řeči	63	17%
Jiné	41	11%

Q. Máte nějaký další komentář k této službě? (například v čem vidíte její výhody či nevýhody, pro jaký typ literatury by byla vhodná apod.)

QX6		
Máte nějaký další komentář k této službě? (například v čem vidíte její výhody či nevýhody, pro jaký typ literatury by byla vhodná apod.)		
Odpověď	Číslo odpovědí	Podíl (%)
Bez odpovědi	618	83%
(ostatní komentáře)	129	17%

2.6. Popisné otázky

Q. Jaký je váš věk?

A1Vek	
Jaký je váš věk?	
Výpočet	Výsledek
Počet	745
Suma	36581
Směrodatná odchylka	19,21
Průměr	49,1
Minimum	15
1. kvartil (Q1)	33,5
2. kvartil (medián)	47
3. kvartil (Q3)	66
Maximum	90

Q. Jste:

A2Pohlavi		
Jste:		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Žena (F)	532	71%
Muž (M)	205	27%
Bez odpovědi	10	1%

Q. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

A3Vzdelani		
Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Základní (včetně neukončeného)	36	5%
Střední včetně vyučení bez maturity	37	5%
Úplné střední s maturitou, vyšší odborné, nástavbové	240	32%
Vysokoškolské	425	57%
Bez odpovědi	9	1%

Q. Jaká z možností nejlépe vystihuje Vaši situaci?

A4Aekonomaktivita		
Jaká z možností nejlépe vystihuje Vaši situaci?		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Ekonomicky aktivní – zaměstnanec, OSVČ apod.	415	56%
Důchodkyně/důchodce	178	24%
Student/studentka	85	11%
Žena/muž v domácnosti, na mateřské/rodičovské dovolené	41	5%
Nezaměstnaný/nezaměstnaná	7	1%
Jiné	15	2%
Bez odpovědi	6	1%

Q. Kolik osob žije ve Vaší domácnosti?

A5Domacnost		
Kolik osob žije ve Vaší domácnosti?		
Výpočet	Počet dospělých (18 let a více)	Počet dětí (do 18 let věku)
Počet	699	529
Suma	1475	438
Průměr	2,11	0,83
Minimum	0	0
1. kvartil (Q1)	1	0
2. kvartil (medián)	2	0
3. kvartil (Q3)	2	2
Maximum	52	6

Q. (Nepovinné) Zvolte prosím kategorii, která odpovídá čistému měsíčnímu příjmu celé Vaší domácnosti:

A6Prijem		
(Nepovinné) Zvolte prosím kategorii, která odpovídá čistému měsíčnímu příjmu celé Vaší domácnosti:		
Odpověď	Celkem (N)	Celkem (%)
Méně než 15 tisíc Kč	15	2%
15 000 Kč až 29 999 Kč	103	14%
30 000 Kč až 44 999 Kč	107	14%
45 000 Kč až 59 999 Kč	101	14%
60 000 Kč až 74 999 Kč	75	10%
75 000 Kč a více	127	17%
Bez odpovědi	219	29%

2.7. Závěrečný komentář

Q. A úplně na závěr: pokud chcete cokoli doplnit k jakémukoli tématu, zde je prostor.

Zaver		
A úplně na závěr: pokud chcete cokoli doplnit k jakémukoli tématu, zde je prostor.		
Odpověď	50	7%
Bez odpovědi	697	93%

3. Údaje o výzkumu

Název	G1. Audioknihy - průzkum mezi čtenáři MKP 2024
Povaha výzkumu	Kvantitativní
Základní soubor	Čtenáři MKP 15+, N = 4 989
Výběrový soubor	N = 747
Návratnost	15 %
Výběrová metoda	Náhodný výběr čtenářů MKP 15+
Metoda sběru dat	On-line dotazník (CAWI)
Délka dotazníku	Průměrný čas: 8 min 8 s, medián 4 min 52 s
Uskutečnění sběru dat	2024
Výstupy	Zpráva Zdrojová data